

ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΚΡΗΤΗ

Προστασία σπάνιων φυτών

Ένα πρωτοπόρο και εξαιρετικά ενδιαφέρον πρόγραμμα υλοποιείται στην Ελλάδα και στη περιοχή της Δυτικής Κρήτης, με επίκεντρο την προστασία και διαίωξη φυτών που κινδυνεύουν από εξαφάνιση. Το πρόγραμμα "CRETAPLANT - Πιλοτικό Δίκτυο Μικροαποθεμάτων φυτών στη Δυτική Κρήτη" φιλοδοξεί να δημιουργήσει μια παρακαταθήκη φυτικού θάλασσου, προφυλάσσοντας μερικά από τα πιο σπάνια είδη που συναντώνται αποκλειστικά στην Κρήτη.

Με αφορμή τη δεύτερη συνεδρίαση της επιστημονικής επιτροπής του προγράμματος που πραγματοποιήθηκε χθες στο Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων (ΜΑΙΧ), ο κ. Κώστας Θάνος, αναπληρωτής καθηγητής στο τμήμα Βιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών και συντονιστής του προγράμματος "CRETAPLANT", μίλησε στα "Χ.Ν." για το αντικείμενο του προγράμματος, τους στόχους και τις δράσεις.

"Το αντικείμενο του προγράμματος είναι η δημιουργία ενός Πιλοτικού Δικτύου Μικρο-αποθεμάτων Φυτών" στη Δυτική Κρήτη. Σκοπός αυτού του προγράμματος είναι η προστασία φυτικών ειδών, τα οποία είναι πολύ σπάνια, κινδυνεύοντας από εξαφάνιση και ανήκουν στον κατάλογο που έχει φτιάξει η Ευρωπαϊκή Ένωση για τα φυτά που πρέπει να προστατευτούν με κάθε δυνατό τρόπο. Και δεν είναι μόνο η προστασία ενός φυτού. Τα φυτά αυτά λειτουργούν και ως ένα είδος ομπρέλας, καθώς μαζί με αυτά προστατεύονται ταυτόχρονα και οι οικοτόποι τους, δηλαδή, τα μέρη που φύονται και ζουν, όπως επίσης και μια ομάδα φυτών που τυχαίνει πολλά από αυτά να απειλούνται επίσης από εξαφάνιση. Στην περίπτωση της Ελλάδας, ο αριθμός αυτών των φυτών είναι περίπου 40, ενώ στην Κρήτη υπάρχουν 8 τέτοια φυτά", επεσήμανε ο κ. Θάνος.

Στη συνέχεια, ο ίδιος πρόσθεσε ότι: "Συνολικά θα κάνουμε ένα «μικρο-απόθεμα» για κάθε είδος, δηλαδή έχουμε σκοπό να κάνουμε έξι για τα φυτικά είδη και ένα έβδομο για έναν οικοτόπο.

Ένας από τους σκοπούς της συνάντησης αυτής είναι να οριστικοποιήσουμε τις θέσεις των «μικρο-αποθεμάτων». Θα συζητήσουμε επίσης για τα μέτρα που θα πάρουμε, τα οποία θα είναι ήπιες παρεμβάσεις, στα περισσότερα δεν θα κάνουμε ούτε καν περιφράξεις, εκτός από ελάχιστες περιπτώσεις όπου η δόσκηση είναι έντονη και επικίνδυνη για την διατήρηση των φυτών. Οι παρεμβάσεις αυτές έχουν ως πρώτο σκοπό την προστασία και ως δεύτερο την ανάδειξη των φυτών".

ΤΑ ΦΥΤΑ - ΣΤΟΧΟΙ

Ο κ. Θάνος αναφέρθηκε συγκεκριμένα στα φυτά-στόχους που έχουν επιλεγεί και τα οποία χαρακτηρίζονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση ως "είδη προτεραιότητας". "Τα φυτά με τα οποία ασχολούμαστε είναι 6, τα οποία είναι αποκλειστικά ενδημικά φυτά της Κρήτης και μάλιστα τα 5 από αυτά τα συναντάει κανείς μόνο στην περιοχή των Χανίων".

1. "Nepeta sphaciatica": Το φυτό αυτό βρίσκεται στην κορυφή της Σβουρηχτής, μια από τις μεγαλύτερες κορυφές των Λευκών Ορέων που ξεπερνάει τα

2.300 μέτρα. Είναι ένας μικρός αρωματικός θάμνος, δηλαδή, τα μέρη που φύονται και ζουν, όπως επίσης και μια ομάδα φυτών που τυχαίνει πολλά από αυτά να απειλούνται επίσης από εξαφάνιση. Στην περίπτωση της Ελλάδας, ο αριθμός αυτών των φυτών είναι περίπου 40, ενώ στην Κρήτη υπάρχουν 8 τέτοια φυτά", επεσήμανε ο κ. Θάνος.

2. "Bupleurum Kakiskalae Greuter": Το φυτό αυτό είναι εντοπισμένο σε δύο πολύ απότομους βράχους στο Λιμνοσέλι, στην τοποθεσία Κακή Σκάλα στο Γκίγγιλο, σ' ένα υψόμετρο γύρω στα 1.500 μέτρα. Εκεί

θα γίνει το δεύτερο "μικρο-απόθεμα".

3. "Cephalanthera cucullata": Πρόκειται για μια ορχιδέα. Αυτό το είδος είναι το μοναδικό που δεν εί-

ναι ενδημικό των Χανίων, αλλά συναντάται και στα βουνά Ψηλορείτης και Δίκτη. Φύεται βέβαια αποκλειστικά στην Κρήτη.

4. "Hypericum aciferum": Συναντάται στο Λιθικό πέλαγος σε μια στενή λωρίδα που καλύπτει μια απόσταση από την Αγία Ρουμέλη μέχρι περίπου την Σούγια. Εκεί έχει επιλεγεί η περιοχή της παραλίας "Φουρνωτή", όπου γύρω

της θα γίνει το "μικρο-απόθεμα" αυτού του φυτού. Είναι ένα πολυετές φυτό, ένας μικρός θάμνος με ιδιαίτερο ενδιαφέρον από επιστημονικής πλευράς. Ανήκει επίσης σε μια ομάδα φυτών που παρουσιάζουν πολύ σημαντικό φαρμακευτικό ενδιαφέρον.

5. "Androcymbium rechingeri": Πρόκειται για ένα μικρό κρινάκι, το οποίο ανθίζει και κατά τη διάρκεια του χειμώνα. Το συναντάμε σε παραλίες λίγο πίσω από την άμμο. Βρίσκεται σε διάφορα σημεία παραλιών της Δυτικής Κρήτης, ξεκινώντας από την Ελαφόνησο και φτάνοντας μέχρι την Γραμπούσα. Στο πιο δυτικό άκρο του Ελαφονησιού θα γίνει το "μικρο-απόθεμα"

του συγκεκριμένου φυτού.

6. "Anthemis glaberrima": Είναι μια μικρή μαργαρίτα, διατρέχει μεγάλο κίνδυνο, γιατί είναι ετήσιο φυτό που σημαίνει ότι θα πρέπει κάθε χρόνο να δγάζει καινούργιους σπόρους. Βρίσκεται αποκλειστικά στις δύο Γραμπούσες και η τοποθεσία που έχει επιλεγεί για

την εγκατάσταση του "μικρο-αποθέματος" γι' αυτό το είδος είναι στην άγρια Γραμπούσα.

7. Το έβδομο απόθεμα θα περιλαμβάνει τμήμα ή ολόκληρη την έκταση του οικοτόπου, όπου φύεται ο Κρητικός Φοίνικας. Στα Χανιά υπάρχει ένας υποθαμνισμένος και κινδυνεύων πληθυσμός, που βρίσκεται κοντά στο Μοναστήρι της Χρυσοκαλίτισσας. Στη συγκεκριμένη περιοχή, το "μικρο-απόθεμα" του οικοτόπου του Φοίνικα θα γίνει στην παραλία "Άσπρη Λίμνη".

Στη συνεδρίαση της επιστημονικής επιτροπής παραβρέθηκαν τα μέλη των τριών εταιρών του προγράμματος, του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, με εκπρόσωπο τον Κώστα Θάνο, του Μεσογειακού Αγρονομικού Ινστιτούτου Χανίων (ΜΑΙΧ), με εκπροσώπους την κ. Φουρναράκη και τον κ. Μακρή και της Διεύθυνσης Δασών Νομού Χανίων, την οποίας εκπρόσωποι ήταν η κ. Καργιολάκη και τον κ. Κυριακάκη. Επίσης, συμμετείχαν και τρεις ειδικοί επιστήμονες, διεθνώς γνωστοί σε θέματα διατήρησης της φύσης, ο κ. Γεωργίου από το Πανεπι-

Από τη χθεσινή συνεδρίαση της επιστημονικής επιτροπής του προγράμματος "CRETAPLANT".

στημιο Αθηνών, ο κ. Δημόπουλος από το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων και ο αρμόδιος καθηγητής από το Πανεπιστήμιο της Γερμανίας.

Από την πλευρά της Διεύθυνσης Δασών Νομού Χανίων, για την συμμετοχή στο συγκεκριμένο πρόγραμμα ο κ. Στρατής Κυριακάκης, δασολόγος, σημείωσε: "Η εμπλοκή της Διεύθυνσης Δασών Ν. Χανίων αφορά στην προστασία των επτά ειδών προτεραιότητας της χλωρίδας της Κρήτης που είναι σπάνια και απειλούμενα. Αποτελεί η διαχείριση και διαίωξη των ειδών αυτών ένα μέτρο έκφρασης του πόσο σωστά διαχειριζόμαστε τον φυσικό χώρο και ιδιαίτερα τους ορεινούς χώρους.

Το θετικό είναι ότι μέσα από αυτό το πρόγραμμα θα υπάρξουν και ορισμένες θέσεις εργασίας. Προβλέπεται η πρόσληψη φυλάκων, έναν για κάθε «μικρο-απόθεμα» και κηπουρών".

ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ

Σήμερα και αύριο διοργανώνεται Διεθνής Συνάντηση εργασίας εμπειρογνομόνων στις εγκαταστάσεις του ΜΑΙΧ με θέμα: "Ο ρόλος των μικρο-αποθεμάτων για τη διατήρηση των φυτών στη Μεσογειακή Ευρώπη. Η περίπτωση του πιλοτικού δικτύου μικρο-αποθεμάτων στην Κρήτη". Οι χώρες που θα συμμετέχουν στη συνάντηση αυτή είναι: Ισπανία, Ιταλία, Γαλλία, Σλοβενία και Κύπρος. Θα

Ο κ. Κώστας Θάνος, αναπληρωτής καθηγητής στο τμήμα Βιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών και συντονιστής του προγράμματος.

παρευρίσκεται επίσης και ο Ισπανός ερευνητής Αμίλιο Λαγκούνα, εμπνευστής της ιδέας των μικρο-αποθεμάτων.

Τέλος, να σημειωθεί ότι για την υλοποίηση του συγκεκριμένου προγράμματος, έχει συσταθεί μια Συμβουλευτική Επιτροπή στην οποία μετέχουν οι τρεις δήμαρχοι των εμπλεκόμενων περιοχών, δηλαδή Σφακίων, Ιναχωρίου και Κισάμου. Όπως μας ανέφερε ο κ. Θάνος, "την ερχόμενη Δευτέρα θα πραγματοποιηθεί ενημέρωση για το πρόγραμμα προς όλες τις τοπικές Αρχές, ώστε να προχωρήσουμε σε μια συνεννόηση και συνεργασία με τον κοινό σκοπό της προστασίας των συγκεκριμένων φυτών".

Μικρή μουσική σκηνή

Στηρίζει το καλό ελληνικό τραγούδι

Κάθε Πέμπτη, ώρα έναρξης 23.00

Ανοικτά

ΠΕΜΠΤΗ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ & ΣΑΒΒΑΤΟ

ΜΙΝΩΣ & ΕΠΙΜΕΝΙΔΟΥ - Τηλ. 28210 27843